

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch (przewodniczący)
SSN Anna Dziergawka (sprawozdawca)
SSN Stanisław Stankiewicz

Protokolant Anna Kowal

przy udziale prokuratora Prokuratury Regionalnej delegowanego do Prokuratury
Krajowej Krzysztofa Urgacza,

w sprawie **M.J., Z.D., M.J.**

skazanych z art. 56 ust. 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu
narkomanii i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 11 grudnia 2025 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego - na niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi

z dnia 17 września 2024 r., sygn. akt III K 175/24,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu dla Łodzi-Widzewa w Łodzi do ponownego
rozpoznania.**

[WB]

UZASADNIENIE

M.J. został oskarżony o to, że w okresie od listopada 2021 r. do 7 listopada 2023 r., w Ł., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru uczestniczył w obrocie znacznymi ilościami substancji psychotropowych w postaci amfetaminy w łącznej ilości co najmniej 12 kilogramów oraz 3CMC (3-Chlorometkatynonu) w łącznej ilości co najmniej 4,8 kilograma w ten sposób, że jednorazowo dostarczał amfetaminę w ilości co najmniej 250 gram i 3 CMC (3-Chlorometkatynonu) w ilości co najmniej 100 gram Z.D. i M.J., celem przechowania i ich podzielnia na porcje 4 gramowe i 1 gramowe, a następnie po podzieleniu odbierał je od nich, celem dalszej sprzedaży, tj. o przestępstwo z art. 56 ust 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. (pkt I).

Z.D. i M.J. zostali oskarżeni o to, że w okresie od listopada 2021 r. do 7 listopada 2023 r., w Ł., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru wspólnie i w porozumieniu oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej uczestniczyli w obrocie znacznymi ilościami substancji psychotropowych w postaci amfetaminy w łącznej ilości co najmniej 12 kilogramów oraz 3 CMC (3-Chlorometkatynonu) w łącznej ilości co najmniej 4,8 kilograma w ten sposób, że po otrzymaniu tych substancji od M.J., przy czym każdorazowo amfetaminy w ilości co najmniej 250 gram i 3 CMC (3-Chlorometkatynonu) w ilości co najmniej 100 gram przechowywali je na jego polecenie w swoim miejscu zamieszkania, a następnie dzielili je na porcje i przekazywali M.J. celem dalszej odsprzedaży, tj. o przestępstwo z art. 56 ust 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. (pkt II).

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wyrokiem z dnia 17 września 2024 r., sygn. akt III K 175/24:

1. oskarżonych M.J., Z.D., M.J. uznał za winnych popełnienia zarzucanych im czynów i za to:

1. za czyn opisany w pkt I, na podstawie art. 56 ust 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 57b k.k. wymierzył oskarżonemu M.J. karę 2 (dwóch) lat i 11 (jedenastu) miesięcy pozbawienia wolności,

2. za czyn opisany w pkt II, na podstawie art. 56 ust 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 60 § 3 k.k. wymierzył oskarżonej Z.D. karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności,

3. za czyn z pkt II, na podstawie art. 56 ust 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 57b k.k. wymierzył oskarżonemu M.J. karę 2 (dwóch) lat i 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności.

Dodatkowo sąd orzekł o przepadku dowodów rzeczowych (pk 2 i 3 wyroku). Na podstawie art. 70 ust 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii sąd orzekł od oskarżonego M.J. nawiązkę w wysokości 20.000 (dwudziestu tysięcy) złotych na cele zapobiegania i zwalczania narkomanii (pkt 4 wyroku), zaś na podstawie art. 70 ust 4a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej od oskarżonych:

- M.J. w wysokości 10.000 (dziesięciu tysięcy) złotych,
- Z.D. w wysokości 2.000 (dwóch tysięcy) złotych,
- M.J. w wysokości 5.000 (pięciu tysięcy) złotych (pkt 5 wyroku). Ponadto sąd orzekł o zaliczeniu na poczet kar (pkt 8 wyroku) oraz o kosztach sądowych (pkt 9 wyroku).

Żadna ze stron nie wniosła środka zaskarżenia, tym samym wyrok uprawomocnił się w dniu 12 grudnia 2024 r. wobec M.J. oraz w dniu 25 września 2024 r. wobec M.J. i Z.D.

Kasację na niekorzyść skazanych od wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego - art. 387 § 2 i 3 k.p.k., polegające na uwzględnieniu przez sąd wniosków oskarżonych: M.J., Z.D. i M.J. o dobrowolne poddanie się karze bez przeprowadzania postępowania dowodowego, którym nie sprzeciwił się prokurator i wymierzenie uzgodnionych z oskarżonymi kar pozbawienia wolności, nawiązki oraz świadczeń pieniężnych, w następstwie czego doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa karnego materialnego - art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2023.1939 t.j.), polegającego na nieorzeczeniu

wobec ww. oskarżonych obligatoryjnych kar grzywny mimo uznania ich za winnych popełnienia tak zakwalifikowanych czynów ciągłych.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Łodzi - Widzewa w Łodzi.

Na rozprawie kasacyjnej prokurator poparł kasację i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Łodzi - Widzewa w Łodzi.

Obrońca oskarżonego M.J. poparł stanowisko prokuratora.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona przez Prokuratora Generalnego kasacja wobec jej złożenia z zachowaniem terminu określonego w art. 524 § 3 k.p.k. okazała się zasadna, co skutkowało uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

Należy w pełni podzielić zarzut zawarty w kasacji Prokuratora Generalnego o rażącym naruszeniu przez sąd I instancji przepisów prawa karnego procesowego, tj. art. 387 § 2 i 3 k.p.k., a w konsekwencji prawa materialnego w postaci art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż sąd, rozpoznając wniosek złożony na podstawie art. 387 § 1 k.p.k., zobowiązany jest przede wszystkim sprawdzić zaistnienie wszystkich warunków dopuszczalności takiego wniosku. Jednym z nich jest kontrola jego zgodności z przepisami prawa karnego materialnego, obejmująca m.in. prawno-karną ocenę czynu, jak też wymiar kary bądź środków karnych. Jeśli treść wniosku tychże regulacji prawnych nie respektuje, niewątpliwym obowiązkiem sądu jest bądź to uzależnienie swojej decyzji o uwzględnieniu tego wniosku od dokonania w nim zmiany konwalidującej dostrzeżoną wadliwość (art. 387 § 3 k.p.k.), bądź też rozpoznanie w dalszym ciągu sprawy na zasadach ogólnych (zob. wyrok SN z dnia 6 marca 2024 r., III KK 622/23; wyrok SN z dnia 26 czerwca 2024 r., III KK 73/24).

Temu zadaniu niestety sąd meriti nie sprostał, przez co, jak słusznie wskazał skarżący, doszło do rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 387 § 2 i 3 k.p.k. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi nie dokonał, na płaszczyźnie zgodności z

przepisami prawa materialnego, należytej oceny wniosków oskarżonych o wydanie wyroku w trybie art. 387 k.p.k., skoro nie dostrzegł, iż zawarte w nich propozycje kar są niezgodne z treścią art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Czyn z art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii stanowi bowiem występki, który jest zagrożony karą pozbawienia wolności w rozmiarze od 2 do 12 lat oraz obligatoryjną karą grzywny. W przedmiotowej sprawie, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi uwzględniając wadliwe wnioski oskarżonych o wydanie wyroku bez przeprowadzenia rozprawy orzekł wobec nich za popełnione czyny z art. 56 ust. 3 ww. ustawy, jedynie kary pozbawienia wolności, pomijając tym samym konieczność orzeczenia kary grzywny.

Jednocześnie zauważyć należy, na co trafnie wskazał Prokurator Generalny, iż powyższej oceny nie zmienia fakt zastosowania wobec oskarżonej Z.D. art. 60 § 3 k.k., w postaci nadzwyczajnego złagodzenia kary. Instytucja ta została bowiem uwzględniona przy orzekaniu kary pozbawienia wolności w wymiarze poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, co nie mogło uzasadniać zaniechania orzeczenia obligatoryjnej kary grzywny. Nie ma bowiem możliwości przy zastosowaniu nadzwyczajnego złagodzenia kary za przestępstwo zagrożone kumulatywnie karą pozbawienia wolności i grzywny odstąpienia od orzeczenia obligatoryjnej kary grzywny. Nadzwyczajne złagodzenie kary w takiej sytuacji polega na wymierzeniu kary pozbawienia wolności poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia oraz wymierzeniu kary grzywny na zasadach ogólnych (zob. uchwała 7 sędziów SN z dnia 20 marca 2019 r., I KZP 15/18).

Reasumując, sąd meriti, akceptując wadliwe wnioski oskarżonych, dopuścił się rażącej obrazy art. 387 § 2 i 3 k.p.k., a w konsekwencji także naruszenia art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, albowiem zaniechał orzeczenia obok kar pozbawienia wolności obligatoryjnej kary grzywny wobec każdego z oskarżonych. Powyższe uchybienie było rażące i miało niewątpliwie istotny wpływ na treść wyroku.

W związku z powyższym Sąd Najwyższy, podzielając zarzut i wniosek, zawarte w kasacji, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Widzewa w Łodzi do ponownego rozpoznania. Sąd ten, procedując prawidłowo, powinien uzależnić uwzględnienie wniosków złożonych w trybie art. 387

§ 1 k.p.k. od ich zmodyfikowania przez oskarżonych w sposób zgodny z przepisami prawa materialnego. Osiągnięcie porozumienia w tej kwestii, przy spełnieniu pozostałych przesłanek dobrowolnego poddania się karze, otworzy drogę do uwzględnienia wniosków. W przypadku braku możliwości wydania wyroku w trybie konsensualnym, sąd rozpozna sprawę na zasadach ogólnych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[r.g.]

Anna Dziergawka

Adam Roch

Stanisław Stankiewicz